

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Obdo/58/2022  
Identifikačné číslo spisu: 2118206346  
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2023  
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:2118206346.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Beaty Miničovej v spore žalobkyne: ČSOB Leasing, a.s., Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Žižkova 11, IČO: 35 704 713, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Daniel Juhás s.r.o., Bratislava, Seberíniho 1, IČO: 36 869 970, proti žalovaným: 1/ mokama s.r.o., Trnava, Halenárska 3, IČO: 43 798 896; 2/ J. J., L. XX. S. XXXX, L., F. L. XX/XXX, zastúpený JUDr. Ivanou Zmekovou, PhD., advokátkou, Bratislava, Zámocká 18, o zaplatenie zmenkovej sumy 47 694,39 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25CbZm/11/2018, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 8. februára 2022 č. k. 31CoZm/3/2020-221, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného 2/ z a m i e t a.

II. Žalobkyňa m á n á r o k voči žalovanému 2/ na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 11. februára 2020 č. k. 25CbZm/11/2018-112 v znení opravného uznesenia z 24. februára 2020 č. k. 25CbZm/11/2018-136, výrokom I. uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 47 694,39 eura, zmenkové úroky vo výške 6% ročne zo zmenkovej sumy 47 694,39 eura od 12. augusta 2015 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 158,98 eura, do troch dní s tým, že v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť žalovanej 1/ uložená platobným rozkazom Okresného súdu Trnava z 2. októbra 2018 č. k. 25CbZm/11/2018-31 a v rozsahu plnenia žalovanou 1/ zaniká povinnosť plniť žalovanému 2/ uložená týmto rozsudkom; výrokom II. uložil žalovanému 2/ povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100% trov konania, s tým, že v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť žalovanej 1/ uložená platobným rozkazom Okresného súdu Trnava z 2. októbra 2018 č. k. 25CbZm/11/2018-31 a v rozsahu plnenia žalovanou 1/ zaniká povinnosť plniť žalovanému 2/ uložená týmto rozsudkom a osobitným uznesením o výške náhrady trov konania, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 9 ods. 1, § 30 ods. 1, 2, § 32 ods. 1, § 43 ods. 1, § 47 ods. 1, § 48 ods. 1, § 70 ods. 1, 2, § 71, § 75 zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „ZZŠ“); § 49a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“); § 489 ods. 1, 2, § 493 ods. 1, 2, § 630 ods. 1, 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“); § 149, § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Vecne dôvodil, že vzhľadom na obsah predložených listinných dôkazov a priebeh konania súd posúdil žalobkyňou tvrdý skutkový stav ako nesporný, ktorý sa stal základom rozhodnutia súdu v prejednávanej veci. Zo žaloby a predložených listín súd zistil, že 7. júna 2013 vystavila žalovaná 1/ (právna predchodkyňa žalovanej 1/) blankozmenku, ktorú podpísal aj žalovaný 2/ ako aval. Žalovaná 1/ si nesplnila svoje povinnosti vyplývajúce jej z leasingovej zmluvy č. B./XX/XXXXXX, a preto žalobkyňa využila svoje oprávnenie a v zmysle Zmluvy o vyplnení a použití blankozmeniek č. C/XX/XXXXXX/X vyplnila blankozmenku a vyzvala žalovaných 1/ a 2/ na plnenie. Na zabezpečenie pohľadávky vystavila žalovaná 1/ (právna predchodkyňa žalovanej 1/) blankozmenku na zmenkovom formulári „bez protestu“, bez uvedenia zmenkovej sumy, meny zmenkovej sumy, platobného miesta a času splatnosti v prospech žalobkyne ako remitenta. Predmetná zmenka bola avalovaná zo strany žalovaného 2/. K zmenke sa viazala Zmluva o vyplnení a použití blankozmeniek č. C/XX/XXXXXX/X uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanými 1/ a 2/, v rámci ktorej boli v článku II. bod 1. upravené oprávnenia žalobkyne pri vyplnení blankozmenky zo 7. júna 2013, na základe ktorej žalovaní 1/ a 2/ udelili žalobkyňi bezpodmienečné právo vyplniť blankozmenku v chýbajúcich náležitostiach, a to zmenkovú sumu, menu zmenkovej sumy, platobné miesto, dátum splatnosti zmenky, čím sa blankozmenka stane platnou zmenkou. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná 1/ spolu so žalovaným 2/ nezaplatili pohľadávku žalobkyne podľa dohodnutého splátkového kalendára, pristúpila žalobkyňa k vyplneniu blankozmenky. Blankozmenka bola doplnená o chýbajúce náležitosti. Žalovaní 1/ a 2/ boli písomne informovaní o vyplnení blankozmenky a vyzvaní na plnenie listom z 22. júla 2015.

4. Prvoinštančný súd zdôraznil, že pôvodný záväzok, ktorý mala zmenka zaistiť, zanikol a vznikol nový záväzok. Žalovaný 2/, keďže sám podpísal ako konateľ právneho predchodcu žalovanej 1/ leasingovú zmluvu a Zmluvu o vyplnení a použití blankozmeniek č. C/XX/XXXXXX/X a tiež ako aval, mal možnosť uplatniť kauzálne námietky voči uplatnenej zmenke, ale kvalifikovaným spôsobom, čo neurobil. Pokiaľ namietal nesprávnosť vyplnenia blankozmenky, mal uviesť ako mala byť podľa neho správne vyplnená a preukázať svoje tvrdenia dôkazmi. Žalovaný 2/ však neuviedol, ako mala byť zmenka vyplnená a nepredložil a ani nenavrhol vykonať dôkazy. Taktiež pokiaľ namietal, že nemal dlh voči žalobkyňi, nakoľko leasingová zmluva je podľa obsahu zmluvou o nájme dopravného prostriedku neuviedol, na základe čoho to tvrdil a svoje tvrdenia nedoložil dôkazmi.

5. K otázke vecnej legitímácie strán sporu súd prvej inštancie uviedol, že 1. júla 2016 došlo k zániku spoločnosti VB LEASING SK, spol. s r.o., IČO: 31 378 528, a to v dôsledku zlúčenia so žalobkyňou, na základe čoho na žalobkyňu prešli všetky práva a povinnosti spoločnosti VB LEASING SK, spol. s r.o. vrátane práv zo zmenky, ktorá je predmetom konania. K prechodu práv zo zmenky, tak nebolo potrebné vykonať ďalšie právne úkony a žalobkyňa je tak aktívne legitimovaná v konaní. Takisto došlo 28. decembra 2017 k zániku spoločnosti ARENA ONE, s.r.o., IČO: 46 779 477, a to v dôsledku zlúčenia so žalovanou 1/, na základe čoho na žalovanú 1/ prešli všetky práva a povinnosti spoločnosti ARENA ONE, s.r.o., vrátane záväzkov zo zmenky, a je teda pasívne legitimovaná v tomto konaní. Súd tiež zdôraznil, že žalovaná 1/ rozhodnutím jediného spoločníka spoločnosti J. J. - žalovaného 2/, zo 17. októbra 2017 o zrušení spoločnosti ARENA ONE, s.r.o. bez likvidácie, sa zlúčila s nástupníckou spoločnosťou mokama s.r.o., IČO: 43 798 896. Ide o spoločnosť, s ktorou boli zlúčené ďalšie spoločnosti a jediným spoločníkom a konateľom je občan Českej republiky. Takýto spôsob zániku spoločnosti bol poväčšine vykonávaný práve spoločnosťami, ktoré mali vysoké záväzky, ktoré nedokázali plniť a zlúčili sa so spoločnosťami, kde bol nedosiahnuteľný spoločník a konateľ, bez akéhokolvek majetku, čím sa pohľadávky pôvodnej spoločnosti stali nevymáhateľné. A práve pre takéto prípady finančné spoločnosti zabezpečujú svoje pohľadávky voči obchodným spoločnostiam zmenkami, ktoré ako avalisti podpisujú spoločníci spoločnosti dlžníka.

6. K vznesenej námietke premlčania žalovaným 2/ súd uviedol, že ZZŠ upravuje komplexne zmenky a nároky uplatňované zo zmenky vrátane premlčania nárokov zo zmenky. Aj keď je zmenka vyplnená ako zabezpečenie záväzku, jej vyplnením sa stáva samostatným titulom na uplatnenie pohľadávky a nie je akcesorickým záväzkom, preto premlčanie sa posudzuje podľa ZZŠ a nie podľa zákonnej úpravy zabezpečovaného nároku. V zmysle ustanovení § 70 ods. 1, 2 ZZŠ zmenečné nároky proti prijímateľovi sa premlčujú v troch rokoch odo dňa zročnosti zmenky, teda nároky zo zmenky boli uplatnené včas, keďže zmenka bola splatná 11. augusta 2015 a žaloba bola doručená súdu 27. júla 2018, teda do troch rokov odo dňa zročnosti, nárok tak nebol premlčaný.

7. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaní nepreukázali, že by ich povinnosť plniť žalobkyni zo zmenky zanikla, a preto priznal žalobkyni nárok uplatňovaný v žalobe v plnom rozsahu, pretože bol uplatnený v súlade s predloženými listinami a ZZŠ. V tomto rozsudku súd rozhodoval už len o nároku voči žalovanému 2/, keďže voči žalovanej 1/ sa platobný rozkaz stal právoplatným, ale bolo potrebné rozhodovať o spoločnom záväzku a rozhodnúť o tom, že plnením jedného žalovaného zaniká plnenie druhého žalovaného, hoci bol na plnenie zaviazaný iným rozhodnutím, keďže ich záväzok je spoločný.

8. V časti o trovách konania súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 262 ods. 1, 2 a § 255 CSP, vecne úspechom žalobkyne v konaní v plnom rozsahu.

9. Na odvolanie žalovaného 2/, Krajský súd v Trnave, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom z 8. februára 2022 č. k. 31CoZm/3/2020-221 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s jeho opravným uznesením s tým, že žalobkyni priznal voči žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

10. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobkyňa si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku na základe blankozmenky vystavenej spoločnosťou ARENA ONE s.r.o. (právna predchodkyňa žalovanej 1/) na rad právnej predchodkyne žalobkyne (VB LEASING SK, spol. s.r.o.), ktorú žalobkyňa vyplnila v údají zmenkovej sumy číslom a slovom, mene zmenkovej sumy, platobného miesta a dátumu splatnosti zmenky v súlade s čl. II. Zmluvy o vyplnení a použití blankozmeniek č. C/XX/XXXXX/X zo 7. júna 2013, a to už len voči zmenkovému ručiteľovi (žalovanému 2/), ktorý zmenku ako zmenkový ručiteľ, tzv. avalista podpísal (o nároku žalobkyne voči žalovanej 1/ ako zmenkovému dlžníkovi v tomto konaní už bolo právoplatne rozhodnuté platobným rozkazom č. k. 25CbZm/11/2018-31, keď odpor žalovanej 1/ proti platobnému rozkazu bol uznesením z 8. júla 2018 č. k. 25CbZm/11/2018-40 ako oneskorene podaný odmietnutý). Pri posudzovaní tohto právneho vzťahu je preto potrebné vychádzať z úpravy zmenkového ručenia v ZZŠ.

11. Odvolací súd zdôraznil, že v prípade žalovaného 2/ sa jedná o tzv. kauzálny aval, keďže v leasingovej zmluve č. B./XX/XXXXX zo 7. júna 2013 uzatvorenej medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a právnou predchodkyňou žalovanej 1/ (ARENA ONE, s.r.o.) je v čl. 11 obsiahnutá dohoda o vystavení blankozmenky (ktorá opisuje kauzálnu príčinu vystavenia zmenky), pričom avalista (žalovaný 2/) nebol síce zmluvnou stranou tejto dohody, avšak má tzv. dvojediné postavenie. Vystaviteľom (avalátom) zmenky bola spoločnosť ARENA ONE, s.r.o. (právna predchodkyňa žalovanej 1/), za ktorú konal jej štatutárny orgán (žalovaný 2/), ktorý zmenku následne v pozícii fyzickej osoby avaloval. Žalovaný 2/ z titulu dvojedinosti svojho postavenia bol teda súčasťou kauzálnej dohody o vystavení zmenky nielen ako právnická, ale aj ako fyzická osoba, a preto má právo uplatniť relatívne námietky vyplývajúce z dohody o vystavení zmenky.

12. Krajský súd uzavrel, že podľa novodobej zmenkovej judikatúry právo na vyplnenie blankozmenky sa nepremlčuje, preto považoval námietku žalovaného o premlčateľnosti vyplňovacieho práva za nedôvodnú. Rovnako nebola dôvodná ani tá námietka žalovaného, ktorou namietol excesné vyplnenie blankozmenky, keďže táto bola vyplnená v rozsahu a v súlade so zmluvou o vyplňovacom práve.

13. K tvrdeniu žalovaného 2/, že blankozmenka ako zabezpečovací prostriedok uviedol, že k pohľadávkam žalobcu z leasingovej zmluvy je akcesorický záväzok, ktorý zaniká premlčaním hlavného

záväzku, odvolací súd uviedol, že zmenkový záväzok nie je možné označovať ako zaist'ovací záväzok, pretože zánikom kauzálneho (zaisteného) záväzku nedochádza ex lege k zániku zmenkového záväzku. Zmenka má svoj samostatný právny dôvod vzniku, ktorým je jej emisia, čiže si žije svojím vlastným režimom nezávislým od kauzálneho záväzku (por. Jablonka, B., Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Wolters Kluwer: Bratislava, 2017, s. 107). Odvolací súd podotkol, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 15. októbra 2003 sp. zn. 4CoZm/5/2013 nepredstavuje ustálenú súdnu prax, je rozhodnutím ojedinelým a aj v ňom sa uvádza, že blankozmenka vystavená za účelom zabezpečenia záväzku dlžníka je len prostriedkom zabezpečenia, preto existencia záväzku zo zmenky nie je závislá na existencii zabezpečenej pohľadávky. Zároveň odvolací súd zdôraznil, že námietka premlčania kauzálneho záväzku nie je spôsobilá byť úspešnou obranou zmenkového dlžníka voči plateniu zmenky, nakoľko premlčanie kauzálneho záväzku nemá žiadny vplyv na platobnú povinnosť zo zmenky a ani nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty zmenkového nároku.

14. Záverom svojho rozhodnutia odvolací súd poukázal na neúplný apelačný systém ovládajúci odvolacie konanie, pre ktorý nemohol pristúpiť k dokazovaniu ohľadom zistenia skutočného prejavu vôle žalobkyne pri podpisovaní dohody o vystavení a vyplnení blankozmenky a vyjadrenie žalovaného o vedomom konaní žalobkyne na škodu dlžníka, ktoré skutočnosti predstavujú, tzv. novoty v zmysle § 366 CSP.

15. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené závery rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

16. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný 2/ (č.l. 250 a nasl. spisu) prípustnosť, ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalovaného ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

17. Žalovaný 2/ (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne, keďže neposkytuje odpoveď na všetky odvolacie námietky, ktoré boli podľa jeho názoru zásadného významu. Podľa dovolateľa oba konajúce súdy vec nesprávne právne posúdili, na základe vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym záverom, ktoré sú v rozpore s hmotným právom, ako aj vykonaným dokazovaním a zisteným skutkovým stavom. Takýmto postupom malo dôjsť k porušeniu práva žalovaného 2/ na spravodlivé súdne konanie.

18. Dovolateľ prioritne uviedol, že v konaní namietal nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu, že tento vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Ide o blankozmenku, ako zabezpečovací inštitút, teda ako akcesorický záväzok, kedy odvolací súd mal uviesť, že vyplňovacie právo sa nemôže premlčať podľa zásad Občianskeho zákonníka, ktoré zásady však podľa dovolateľa už ďalej krajský súd neuvádza. Dovolateľ má za to, že s poukazom na § 100 ods. 2 OZ sa aj právo na vyplnenie blankozmenky premlčuje.

19. Nezrozumiteľnosť vzhľadom dovolateľ aj pri konštatovaniach odvolacieho súdu ohľadom námietok voči plateniu zmenky, kedy na jednej strane uvádza, že odvolacie námietky sú bez právneho významu (bod 55. rozhodnutia) a následne ich vyhodnotí ako nedôvodné (bod 58. rozhodnutia). V tejto súvislosti dovolateľ rozvíja svoju argumentáciu ohľadom toho, že žalobkyňa mala uviesť žalovaného 2/ do omylu.

20. Aj v podanom dovolaní dovolateľ uzatvára, že blankozmenka ako akcesorický záväzok trvá len dovtedy, kým dlh samotný, z ktorého dôvodu dovolateľ považuje body 53. a 54. napadnutého rozsudku za nezrozumiteľné, nakoľko v nich odvolací súd rozoberá samostatnosť blankozmenky, t.j. jej neakcesorickú povahu.

21. V ostatnej časti dovolania dovolateľ poukazuje na excesné vyplnenie blankozmenky žalobkyňou vzhľadom na skutočnosť, že jej právny predchodca si ponechal vlastnícke právo aj k vraku vozidla v hodnote takmer 9 000 eur. Zároveň sa dovolateľ vyjadruje ku skutkovým zisteniam súdu prvej inštancie, ktorými má za to, že v danej veci zodpovednosť za škodu leží na právnej predchodkyni žalobkyne a nie na žalovanom 2/, čo má byť podľa dovolateľa zrejme z doložených listinných dôkazov, ako je napr. Dohoda o vinkulácii k LZ č. B./XX/XXXXX). Dovolateľ v tejto súvislosti podrobne uvádza svoje odvolacie dôvody ohľadom nesprávne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené je dovolateľ názoru, že v konaní došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a z tohto dôvodu pre údajne nerovnaký prístup odvolacieho súdu k argumentom strán sporu zdôraznil, že odvolací súd v konaní na podporu svojho záveru uviedol jedno rozhodnutie najvyššieho súdu pod sp. zn. 4Obo/21/2022 z 31. júla 2012, ktoré však nemožno podľa názoru dovolateľa považovať za ustálenú súdnu prax s tým, že sa dotýka iného skutkového a právneho prípadu. Preto dovolateľ uzavrel, že napádané rozhodnutie vykazuje vadu aj v zmysle zásad voľného hodnotenia dôkazov, ktorých kontrola sa uskutočňuje prostredníctvom odôvodnenia rozsudku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však podľa dovolateľa je zrejme, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia, čo z neho robí rozhodnutie nepreskúmateľné a arbitrárne, čím je v konaní založený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

23. Nesprávne právne posúdenie veci vzhľadom dovolateľ tým, že konajúci súd nesprávne právne posúdil otázku, či „je zmenka vystavená na základe leasingovej zmluvy a dohody o vyplnení a použití blankozmenky akcesorickým záväzkom (k hlavnému záväzku - leasingovej zmluve)“? Táto otázka nebola podľa dovolateľa v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená. Preto je podľa jeho názoru v tejto časti dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

24. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie odvolaciemu súdu. Zároveň si dovolateľ uplatnil nárok na náhradu trov konania na dovolacom súde.

25. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu (č.l. 290 spisu) uviedla, že aj na základe ňou predložených rozhodnutí je ustálený právny názor, že zmenkový ručiteľský záväzok nemá akcesorickú povahu vo vzťahu ku kauzálnej pohľadávke. Zároveň dodala, že pokiaľ by aj platilo, že sa premlčuje právo na vyplnenie blankozmenky, resp. vyplňovacie právo, tak ku takémuto premlčaniu v súdnej veci nedošlo, keďže toto právo bolo uplatnené bez zbytočného odkladu po splatnosti pohľadávky vyplývajúcej zo záverečného finančného vysporiadania leasingovej zmluvy. Obdobne ani žalovaný nárok zo zmenky nie je premlčaný, pretože zmenka sa stala splatnou 11. augusta 2015 a žaloba bola podaná 26. júla 2018 v rámci 3-ročnej premlčacej doby.

26. Žalobkyňa ďalej vo vyjadrení uviedla, že žalovaný 1/ (resp. jeho právny predchodca) ako ani žalovaný 2/, ju nepožiadali o poskytnutí pomoci/súčinnosti pri uplatňovaní práva na poistné plnenie, pričom s tým súvisiaci laxný prístup možno pripočítať výlučne žalovanému 1/ (jeho právnomu predchodcovi). Žalobkyňa podotkla, že žalovaný 2/ bol jediným spoločníkom a konateľom právneho predchodcu žalovaného 1/.

27. K tvrdeniam dovolateľa ohľadom excesného vyplnenia blankozmenky žalobkyňa uviedla, že blankozmenka bola vyplnená riadne a včas, v súlade s udeleným vyplňovacím právom, kedy suma vo výške 2 668,50 eura predstavuje úroky z omeškania prislúchajúce k pohľadávke zo záverečného finančného vysporiadania predmetnej leasingovej zmluvy až do dňa splatnosti zmenky. Pre úplnosť žalobkyňa dodala, že žalovaný 1/ a 2/ neboli vystavení žiadnemu tlaku, ani tiesni a neboli uvedení do omylu pri uzatvorení zmluvy o vyplňovacom práve s tým, že zabezpečenie pohľadávky zmenkou bolo explicitne uvedené v leasingovej zmluve.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje žalobkyňa všetky námietky dovolateľa za nedôvodné a

neprípustné, pretože sú založené na jeho vlastných vzťahoch k právnej predchodkyne žalobkyne. Preto žalobkyňa žiada, aby dovolací súd dovolanie žalovaného 2/ v celom rozsahu odmietol, alebo zamietol a priznal jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný 2/ v neprospech, ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného 2/ nie je dôvodný.

30. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

31. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

32. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s jeho opravným uznesením potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

33. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Túto vadu vzhliadol dovolateľ (pozn. dovolacieho súdu - dovolacie dôvody sú zhodné s tými odvolaciami) v postupe odvolacieho súdu tým, že tento nezdôvodnil napadnuté rozhodnutie zrozumiteľným spôsobom, keďže si vnútorne protirečí s tým, že sa nevyjadril ku všetkým odvolacím dôvodom, ktoré boli podľa názoru dovolateľa zásadného významu (ktoré mal dovolateľ na mysli však nekonkretizoval, pozn. dovolacieho súdu). Týmto má byť napádané rozhodnutie arbitrárne a vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutkového stavu, resp. z nesprávneho právneho posúdenia. Odkaz na rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je podľa dovolateľa dostatočný, pretože ani okresný súd vo svojom rozhodnutí neobsahuje správne zhodnotenie súdnej skutkovej a právnej otázky akcesority zabezpečovacej zmenky.

35. Dovolací súd uvádza, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

36. S poukazom na nálezy ÚS SR sp. zn. II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 557/2020, ako aj v zmysle judikatúry ESĽP dovolací súd uvádza, že „kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za

jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní, alebo zásadu kontradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol), a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené.

37. V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

38. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd sa nezaoberal každou jeho odvolacou argumentáciou, nakoľko dovolací súd podrobil skúmaniu podané námietky a konštatuje, že odvolací súd ich špecifikoval dostatočne a v celosti. Prioritne odvolací súd zdôraznil, že žalovaný 2/ založil svoje odvolacie námietky na rovnakých skutočnostiach/argumentoch ako pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v potrebnom rozsahu konajúci okresný súd dostatočne vysporiadal, a na ktorého závery odvolací súd poukázal. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie dovolací súd zisťuje, že tento po určení rozhodných ustanovení ZZŠ, OZ, ObZ ustálil, že žalovaní 1/ a 2/ nepreukázali, že by ich povinnosť zo zmenky zanikla, a preto žalovanému návrhu vyhovel, pretože nárok bol uplatnený v súlade s predloženými listinami a ZZŠ. Po ustálení skutkového stavu okresný súd podrobne vec a predložené listiny právne zhodnotil a v dostatočnom rozsahu odôvodnil s tým, že nevezhladol dôvodným žiadny argument procesnej obrany týkajúci sa akcesority zmenky s hlavným záväzkom; uvedením žalovaných do omylu pri podpisovaní dokumentov; premlčania žalovaných nárokov, ako aj vecnej legitímácie strán sporu. Odvolací súd sa postupom podľa § 387 ods. 2 CSP stotožnil s rozhodnutím okresného súdu a na doplnenie správnosti záverov konajúceho súdu prvej inštancie v bodoch 48., 50., 51., 56. a 57. napadnutého rozhodnutia precizoval výklad zmenky a zmenkového inštitútu z teoretickej časti, ktorý aplikoval na súdnu vec v bode 47. ohľadom zmenkového ručenia; v bodoch 48. a 53. ohľadom akcesority zmenky voči hlavnému záväzku z leasingovej zmluvy; v bode 51. a 52. ohľadom premlčania a excesu vyplňovacieho práva; v bode 55. ohľadom skúmania omylu pri podpisovaní listinných dôkazov a napokon novôt uplatnených v odvolaní pri skúmaní skutočného prejavu vôle žalobkyne pri podpisovaní dohody o vystavení a vyplnení blankozmenky (body 60. až 62. napádaného rozsudku). Odvolací súd sa týmto opakovane vyjadril k námietkam žalovaného 2/ predneseným v konaní pred súdom prvej inštancie, kedy vyššie uvedené odvolacie námietky boli formulované aj ako námietky dovolacie.

39. Dovolací súd preto konštatuje, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup nemožno považovať za neodôvodnený. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zároveň sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami týkajúcimi sa akcesority zmenky voči hlavnému záväzku z leasingovej zmluvy, premlčania a excesu vyplňovacieho práva, skúmania omylu pri podpisovaní listinných dôkazov, a to všetko s poukazom na neúplný apelačný systém odvolacieho konania pri uvádzaní nových skutočností. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Týmto nie je možné prisvedčiť dovolacej námietke žalovaného 2/, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie trpí vadou nepreskúmateľnosti, prípadne zmätočnosti. Pri skúmaní úvah konajúcich súdov je totiž nevyhnutne potrebné rozlíšiť všeobecné formulácie v danom prípade inštitútu zmenkového ručenia a následne ich aplikáciu na konkrétnu skúmanú vec, z ktorých úvah dovolaciemu súdu nevyplynula dovolateľom tvrdená zmätočnosť či arbitrárnosť napádaného rozsudku. Zároveň dovolací súd podotýka, že z dovolacích argumentov je zrejma nespokojnosť s nesprávnym právnym posúdením veci a nespokojnosť s vyhodnotením skutkového stavu konajúcimi súdmi nižších inštancií, kedy tejto nespokojnosti prislúcha aj dovolacia argumentácia nielen po skutkovej, ale aj právnej stránke, čo v

dovolacom konaní ale nie je prípustné, pretože toto konanie nie je akoby ďalším odvolacím konaním tzv. tretej inštancie. Preto sa dovolaním nemožno - ani ak je procesne prípustné - úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. októbra 2014 sp. zn. 2Cdo/207/2014).

40. Pre úplnosť dovolací súd pripomína, že nemôže v dovolacom konaní vykonávať dokazovanie, a preto nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením, alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené“.

41. Dovolateľ vo svojom dovolaní ďalej dôvodí prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

42. Žalovaný 2/ konajúcim súdom vytkol, že nesprávne právne posúdili tú otázku, či „je zmenka vystavená na základe leasingovej zmluvy a dohody o vyplnení a použití blankozmenky akcesorickým záväzkom (k hlavnému záväzku - leasingovej zmluve)“? V tejto súvislosti dovolací súd v snahe porozumieť podanému dovolaniu vyextrahoval odpoveď na túto otázku z obsahu dovolania, nakoľko ju dovolateľ bližšie neuvádza a zisťuje, že podľa dovolateľa blankozmenka ako akcesorický záväzok trvá len dovtedy, kým dlh samotný.

43. Poznajúc vlastnú rozhodovaciu prax dovolací súd konštatuje, že vyššie uvedené právne otázky neboli doposiaľ predmetom dovolacieho prieskumu, čím najvyšší súd dospel k záveru, že je daná prípustnosť dovolania podaného dovolateľom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

44. Akcesorita zmenky k hlavnému záväzku však bola v minulosti riešená v rámci odvolacieho konania, kedy najvyšší súd v rozhodnutí z 31. júla 2012 sp. zn. 4Obo/21/2012 konštatoval, že „...zákon č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový zvyrazňuje abstraktnú povahu zmenkových záväzkov a ich nezávislosť od kauzálnych vzťahov. Pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Záväzok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie“.

45. Dovolací súd na zdôraznenie záverov uvedených vyššie dodáva, že podstatou zabezpečovacej funkcie zmenky je dispozičné oprávnenie veriteľa s náhradným plnením, a to pre prípad neplnenia zmluvných povinností zo strany dlžníka. Označenie zmenky ako zabezpečovacej deklaruje skutočnosť, že zmenka vo vzťahu k právam a povinnostiam vychádzajúcich z hlavného (kauzálneho) vzťahu je určená na zabezpečenie takýchto práv a povinností, pričom zákon nepodmieňuje vznik zmenkového zabezpečenia inými skutočnosťami ako tými, ktorými zákon predpisuje splnenie formálnych náležitostí zmenky, v súdnej veci blankozmenky.

46. Pri uplatňovaní zmenkových pohľadávok preto nemusí veriteľ v spore preukazovať dôvod vystavenia zmenky a právny nárok zo zmenky, za ktorú je poskytnuté ručenie, tento je daný

predložením prvopisu zmenky za splnenia formálnych náležitostí, čím zabezpečuje majiteľovi takejto zmenky právo na jej zaplatenie (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. júna 2023 sp. zn. 2Obdo/67/2022 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2012 sp. zn. 4Obo/21/2012). Zmenka je totiž cenným papierom nesporným, nakoľko vlastník zmenky nemusí pri jej predložení na platenie preukazovať nič iné okrem toho, že je majiteľom zmenky. Nemusí preukazovať, že povinný zo zmenky je skutočným dlžníkom veriteľa, pretože zmenka samotná (pokiaľ je platná) je dostatočným dôvodom pre vznik nároku na čiastku uvedenú na zmenke.

47. Dovolací súd preto konštatuje, že zmenka nemá vo vzťahu k hlavnému, t.j. kauzálnemu záväzku akcesorickú ani subsidiárnu povahu, kedy na rozdiel od iných občianskoprávných alebo obchodnoprávných zabezpečovacích inštitútov, záväzok zo zabezpečovacej zmenky (kvázi ručiteľský záväzok) neprestáva existovať ku dňu zániku hlavného záväzku, z ktorého dôvodu nie je závislý od trvania zabezpečeného záväzkového (kauzálného) vzťahu, čím sa znásobuje samostatnosť jej právnej povahy a existencie.

48. Preto, ak odvolací súd uzavrel, že zmenkový ručiteľ je samostatným dlžníkom zo zmenky a jeho záväzok nesmeruje len voči konkrétnemu dlžníkovi, z ktorého dôvodu pre jeho záväzok nie je typická zásada akcesority, ani zásada subsidiarity na rozdiel od ručiteľských záväzkov, tak vec správne právne posúdil. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že sa stotožňuje so záverom odvolacieho súdu ohľadom ojedinelého rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 15. októbra 2013 sp. zn. 4CoZm/5/2013 vyjadrujúcim záver rozporný s tým, ktorým sa uberá súdna prax ohľadom akcesority zmenkového zabezpečenia k hlavnému nezmenkovému záväzku, hoci len v rozhodnutiach vydaných v rámci odvolacieho konania (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/21/2012) a nepriamo v dovolacom konaní (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/67/2022), kedy dovolací súd na závery odvolacieho súdu vyjadrené v bode 59. napadnutého rozsudku v plnom rozsahu poukazuje.

49. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného 2/ vyvodená podľa § 420 písm. f) CSP nie je procesne daná, pričom dovolanie podané podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je dôvodné, preto jeho dovolanie podľa § 448 CSP, zamietol.

50. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

51. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok